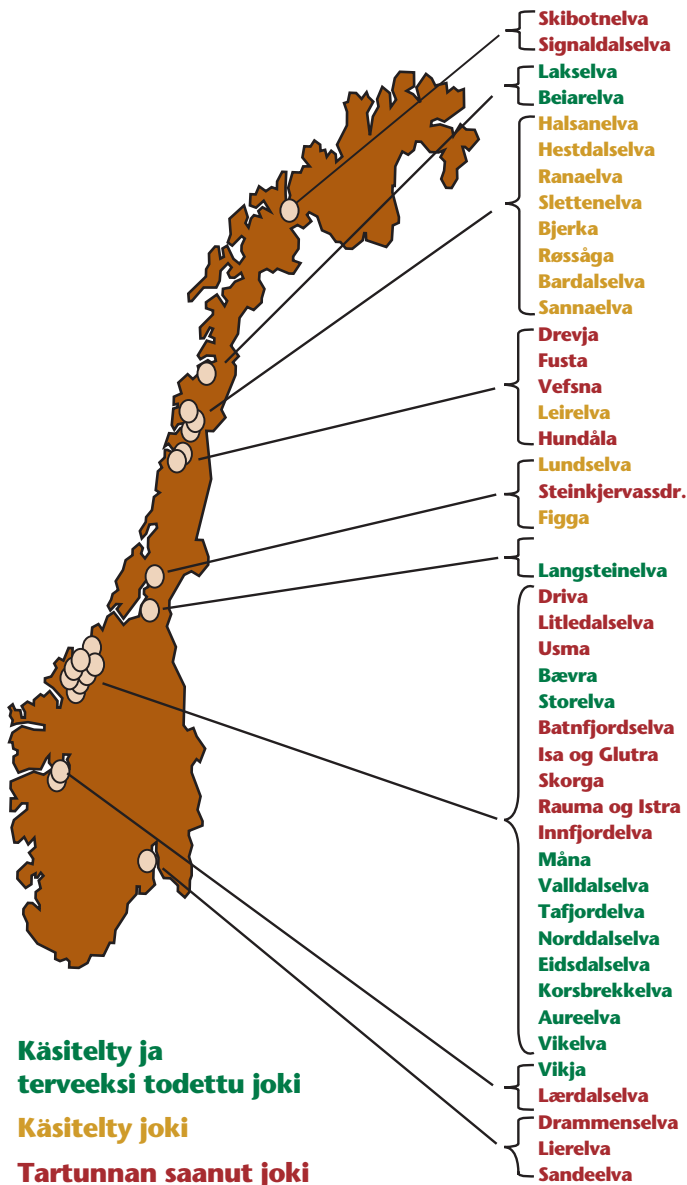
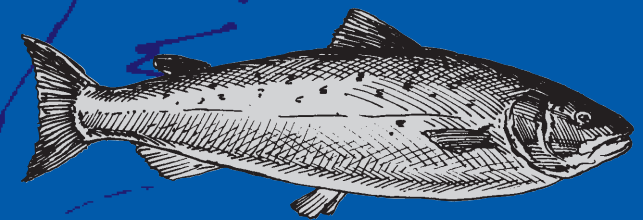

Gyrodactylus salaris - tilanne Norjan vesistöissä 1.6.2008

Heining - 2008

Terveen kalan puolesta

Näin estät
*Gyrodactylus
salaris*-lohiloisen
leviämisen

Jos sinulla on kysymyksiä "Gyrosta" ja tartunnan
leviämisestä, ota yhteyttä Mattilsynet-virastoon
puh. 06040

www.mattilsynet.no

Mikä on Gyrodactylus salaris?

G. salaris on pienempien loiseläin, pituudeltaan alle puoli millimetriä. Pienillä kynsillään se kiinnittyy syömään lohenoikasen ihoa. *G. salaris* -loisella on suuri lisääntymiskyky ja niitä voi kehittyä jopa 10 000 yksilöä ennen kuin lohenoikasen kuolee. Lohiloista kutsutaan usein lohentappajaksi tai vain «Gyrokksi».

Miksi tämä koskee minua?

Kyseisen sairauden seuraukset lohikannalle ovat niin vakavat, että se saattaa hävitä kokonaan saastuneista joista. Elleimme nyt toimia, voi villilohien kalastus Norjassa jäädä historiaan. Siksi on hyvin tärkeää, että kaikki, jotka liikkuvat jokien tai järvien varrella, tietävät, miten suhtautua. Meidän täytyy kaikkien tehdä voitavamme, ettei loinen leviä useampiin jokiin.

Mistä *G. salaris* tulee?

G. salaris lienee esiintynyt kauan suomalaisissa ja venäläisissä Itämereen laskevissa joissa, mahdollisesti myös Itä-Ruotsissa. Näyttää siltä, että itämerenlohi sietää loista paremmin kuin meidän atlanttinen lohemme. Norjassa havaittiin loinen ensimmäistä kertaa v. 1975 istutusalan Ruotsista tuonnin jälkeen. Tämä korostaa sitä, kuinka tarkkoja meidän täytyy olla kalan siirtämisessä ja istuttamisessa.

Voiko lohelle kehittyä vastustuskykyä?

Norjalaisen lohien vastustuskyky loisen suhteen on äärimmäisen heikko. Ei tiedetä, miten pitkä aika tarvitaan kehittämään niin tehokas vastustuskyky, ettei loinen uhkaa meidän lohikantaamme. Kokemus osoittaa, että «Gyron» tartuttamista norjalaisista vesistöistä loinen on vienyt lohien lähes täydelliseen tuhoon.

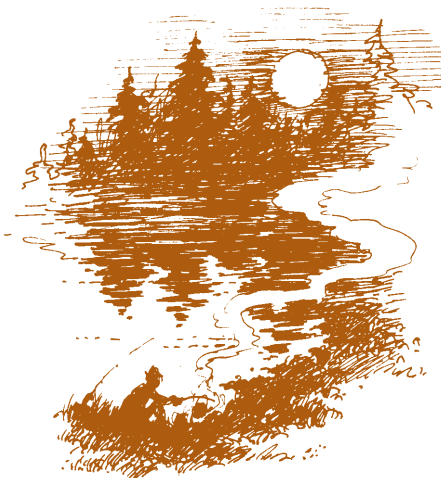
Miten loinen leviää?

Loinen voi levitä kalojen, välineiden sekä loisen saastuttamien vesistöjen ja laitoksien veden mukana. Loisen leviäminen uusille alueille Norjassa on aiheutunut suurelta osin saastuneen kalan siirrosta ja istutuksesta, mutta se voi myös levitä useissa vesistöissä käytettyjen varusteiden välityksellä. *G. salaris* kykenee selviämään useita päiviä kosteissa ja lämpimissä olosuhteissa, esim. muovipusseissa, kuolleessa kalassa sekä muissa pakkauksissa ja välineissä kuten nuotissa, verkoissa, siimoissa ja haaveissa.

Kalastusvälineiden ohella kaikki makeissa vesistöissä ja niiden äärellä käytetyt välineet voivat levittää tartuntaa: kumiveneet, patjat, kanootit ja kajakit. *G. salaris* ei kuitenkaan ole niin vaikea nitistää, kunhan vain menettelee oikein.

Näin et saa tehdä:

- Älä istuta elävää kalaa luontoon selvittämättä asiaa lääninhallinnon (Fylkesmannen) kanssa.
- Kalojen pesu tai perkaaminen muualla kuin pyyntipaikalla.
- Älä kuljeta välineitä vesistöstä toiseen kuivaamatta tai desinfioimatta niitä.
- Älä kaada vettä toiseen vesistöön kuin mistä se on otettu.

Huolehdiathan seuraavista seikoista ennen välineiden siirtoa vesistöjen välillä:

Käytä välineesi desinfioitavana desinfiointipisteessä, tai

Desinfioi esimerkiksi Virkon-S:lla. Virkon-S voidaan ostaa Felleskjøpetista pulverina, ja sekoitetaan veteen 1,0% liuokseksi. Liuosta suihkutetaan välineille, ja voidaan huuhdella pois noin 15 minuutin kuluttua. Kokemus osoittaa, että kalastusvälineet eivät vahingoitu tästä.

Huolehdi siitä, että välineesi ovat täysin kuivuneet ennen siirtymistä toiseen vesistöön.

Edellämainittu koskee kalastusvälineitä, haaveja, veneitä, saappaita, ja muuta veden kanssa kosketuksissa ollutta välineistöä, tai

Syväädytä koko varustus vähintään päiväksi

Mikäli olet kalastanut tai melonut ulkomaisissa tai saastuneissa norjalaisissa vesistöissä, ON sinun HUOLEHDITAVA välineiden puhdistuksesta ja desinfioinnista ennen seuraavaa käyttöä.

MUISTA: Kaikki veden ja kalan kuljettaminen vesistöjen välillä aiheuttaa tartunnanvaaran.

Ethän kaada vettä muuhun vesistöön kuin siihen josta otit veden.

Älä pese äläkä perkaa kalaa muualla kuin siellä, mistä olet sen kalastanut.